

(position) of the subject of law in the relevant relationship with other entities, which does not depend on the participation of the subject in specific legal relations.

Key words: status, legal status, administrative and legal status, bodies of the state executive service.

Стаття надійшла до редакції 04.05.2020 р.

УДК 342.92

В. В. Рева

ПРАВОВІ ОСНОВИ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ

В даній науковій статті на підставі аналізу норм міжнародного законодавства визначено, що одним з основних положень в цій сфері має стати принцип, відповідно до якого оскарження громадянами рішень адміністративних органів є підставою для призупинення виконання цього рішення. Якщо ж в національному законодавстві це не передбачено, то громадянам повинна бути надана можливість звернутися до адміністративних або судових органів із клопотанням про призупинення виконання оскаржуваного рішення для забезпечення їх прав та інтересів.

Доведено, що можливість звернення осіб до митних органів зі скаргами на неправомірні рішення, дії чи бездіяльність їх органів та посадових осіб є важливим засобом здійснення охорони прав фізичних та юридичних осіб у митній сфері. Разом з тим, робота зі скаргами сприяє посиленню контролю за діяльністю митних органів, відновленню довіри громадян до митних органів, також, допомагає виявляти в роботі митних органів недоліки організаційного або нормативно-правового характеру.

Акцентовано увагу, що Митний кодекс України передбачає два порядки оскарження, це: оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів, їх посадових осіб та інших працівників до посадових осіб та органів вищого рівня (досудовий порядок); оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів або їх посадових осіб у судовому порядку (судовий порядок). Автором в роботі більш детально розкрито зміст даного питання.

Аргументовано, що оскарження дій і рішень органів публічної адміністрації в суді є досить не простим способом. Така форма здійснення правосуддя вимагає кваліфікованої юридичної допомоги, перш за все в оформленні документів.

Аргументовано необхідність на законодавчому рівні більш детально регламентувати процедуру адміністративного оскарження, яка є необхідною умовою з огляду на потребу максимального виключення проявів суб'єктивізму при розгляді і вирішенні скарг, неоднозначного застосування норм матеріального права. Також обґрунтовано необхідність об'єднати процедуру оскарження рішень, дій чи бездіяльності митних органів в одному нормативному акті.

Ключові слова: адміністративне оскарження, митні органи, адміністративна скарга, суб'єкт звернення, суб'єкт вирішення справи за скаргою.

DOI 10.34079/2226-3047-2020-10-19-96-103

Актуальність дослідження. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності митних органів, на сьогоднішній день, набуває все більшої популярності, що спричинено реалізацією свого права на судовий захист суб'єктів публічного та приватного права. Втім, норми діючого законодавства щодо регулювання питання оскарження рішень, дій чи бездіяльності митних органів не позбавлені правових прогалин та правових колізій. Саме тому, наразі, варто акцентувати увагу на розкритті та аналізі правових основ оскарження рішень, дій чи бездіяльності митних органів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання поняття «спір» та безпосередньо проблематики правового спору в адміністративному процесі були предметом наукових досліджень І.О. Грибок, О.В. Цельєва, М.В. Лошицького, В.К. Колпакова, О.В. Кузьменко, Д.В. Приймаченко, В.В. Середи та інших.

Метою статті є розкриття правових основ оскарження рішень, дій чи бездіяльності митних органів.

Виклад основного матеріалу. Основним нормативно-правовим актом, який становить правову основу оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, зокрема митних органів, в першу чергу, є Конституція України від 28 червня 1996 року, яка відповідно до її ст. 8 має найвищу юридичну силу, де закріплені фундаментальні положення, які визначають право людини і громадянина на захист від незаконних дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (ст.55).

Суттєве значення в сфері захисту прав і свобод особи займають міжнародні акти, норми яких служать орієнтиром і стандартом для національного законодавця. Так, Загальна декларація прав людини, прийнята на третій сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй резолюцією № 217 А (III) від 10.12.1948 р, проголошує, що кожна людина має право на ефективне поновлення в правах компетентними національними судами в разі порушення її основних прав, наданих їм конституцією або законом [1].

Відповідно до ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. [2] кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим на підставі закону, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків. Крім того, з метою забезпечення дотримання положень Конвенції створений та функціонує на постійній основі Європейський Суд з прав людини. Однак, звернення в такий суд можливо у випадку, якщо були вичерпані всі внутрішні засоби правового захисту. Слід зазначити, що вимоги про визнання незаконними та скасування актів (дії, рішення) розглядаються в контексті ст. 13 Конвенції, яка передбачає, що кожен, чий права та свободи було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження.

Фундаментальним міжнародним джерелом в сфері митної справи є Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур, розроблена Радою митного співробітництва Всесвітньої митної організації та укладена в Кіото 18.05.1973 р (в редакції Протоколу про внесення змін до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур від 26 червня 1999 року) [3]. Відповідно до ст. 2 гл. II Конвенції «кожна з договірних Сторін приймає на себе зобов'язання сприяти спрощенню і гармонізації митних процедур та з цією метою дотримуватися, відповідно до положень цієї Конвенції, Стандартних правил, Стандартних правил з перехідним терміном та Рекомендованих правил, що містяться у Додатках до цієї Конвенції». Відповідно до положень вказаного акту, національне законодавство кожної

з країн-учасниць з питань оскарження у сфері митної справи повинно передбачати наступні стандарти: право на оскарження має будь-яка особа, права якої безпосередньо порушене рішенням або бездіяльністю митної служби; цій особі за його запитом повідомляються причини такого рішення або бездіяльності в термін, встановлений в національному законодавстві; ознайомившись з такою інформацією, особа самостійно приймає рішення про необхідність подачі скарги; в національному законодавстві передбачається право на подачу попередньої скарги митній службі; в разі відхилення скарги митною службою заявник має право на подальше оскарження до органу, незалежного від митної адміністрації; в останній інстанції заявник має право звернутися зі скаргами до судового органу.

Також, говорячи про міжнародні стандарти в сфері оскарження не можна не звернути увагу на Рекомендацію Res (2001) 9 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо альтернатив судовому розгляду спорів між адміністративними органами та приватними особами (ухвалена Комітетом міністрів Ради Європи на 762 засіданні заступників міністрів 5 вересня 2001 року) [4]. Відповідно до її положень державам рекомендується вживання заходів щодо запобігання і скорочення надмірного навантаження на суди, шляхом сприяння урядів держав-членів застосуванню альтернативних способів вирішення спорів між адміністративними органами влади та приватними особами. З огляду на те, що зазначена Рекомендація надає державам досить широкі можливості для застосування альтернативних способів вирішення спорів між адміністративними органами і приватними особами, доцільно було б в нашій державі максимально враховувати позитивний досвід застосування зазначених досудових процедур в інших країнах.

Наступним, досить важливим джерелом в сфері, яку ми досліджуємо є Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи № Res (2003) державам - членам «Про виконання адміністративних і судових рішень в сфері адміністративного права», прийняту 09 вересня 2003 р. [5]. Принципи, які містяться в цьому акті застосовуються до всіх індивідуальних заходів або рішень, прийнятих при реалізації державної влади, які прямо зачіпають права, свободи чи інтереси приватних осіб фізичних або юридичних.

Доречно сказати, що в ст.25 ч.7. Митного кодексу України вказано, що «виконання оскаржуваного рішення може бути зупинене повністю чи в певній частині посадовою особою або органом, що розглядає скаргу».

У разі, коли мова йде про оскарження рішень, дій чи бездіяльності митних органів та їх посадових осіб, необхідно пам'ятати, що в даний час в науці адміністративного права виділяють два види адміністративних скарг: загальну і спеціальну [6]. Порядок розгляду і вирішення загальних скарг регулюється Законом України «Про звернення громадян». Відповідно до статті 4 Закону можуть бути оскаржені рішення, дії (бездіяльність) у сфері управлінської діяльності, внаслідок яких: порушено права і законні інтереси чи свободи громадянина (групи громадян); створено перешкоди для здійснення громадянином його прав і законних інтересів чи свобод; незаконно покладено на громадянина які-небудь обов'язки або його незаконно притягнуто до відповідальності.

Право на спеціальну скаргу доповнює право на загальну скаргу. Разом з тим, спеціальна скарга характеризується рядом особливостей: наявністю спеціальних норм, що встановлюють особливий порядок їх розгляду; наявністю спеціальних підстав оскарження, зазначених у нормативно-правових актах; чітким визначенням суб'єктів права на спеціальну скаргу; спеціальними термінами подання та розгляду скарг;

особливостями процедури розгляду спеціальних скарг. Прикладом такої скарги є скарга на рішення дії або бездіяльність митних органів в межах Митного кодексу України.

Одним із базових нормативних актів, який закріплює правові основи розгляду та вирішення скарг на рішення, дії або бездіяльність митних органів (їх посадових осіб) є Митний кодекс України, прийнятий 13 березня 2012 р. який гарантує особі, у разі незгоди з рішенням митного органу, право оскаржити таке рішення, дії або бездіяльність цих органів, їх посадових осіб та інших працівників, якщо вона вважає, що цими рішеннями, діями або бездіяльністю порушено її права, свободи чи законні інтереси, створені перешкоди до їх реалізації або незаконно покладено на особу будь-який обов'язок [7].

Як ми вже зазначали, наявність в Митному кодексі України норм про оскарження не означає, що відносно скарг в митно-правовій сфері не поширюються загальні норми щодо процедури оскарження (норми закону «Про звернення громадян»). Відповідно до положень загальної теорії права, тільки у випадку протиріччя загальної і спеціальної норми діє спеціальна норма, а оскільки спеціальні норми (норми глави 4 Митного кодексу України) не суперечать загальним нормам про оскарження, а лише уточнюють і конкретизують їх, то вони повинні застосовуватися разом.

Необхідно відзначити, що подача скарги на рішення, дію або бездіяльність митного органу або його посадової особи в митні органи не виключає можливості одночасної або наступної подачі скарги аналогічного змісту в суд. Таким чином, скарга може подаватися одночасно і в митний орган, і в суд. При цьому необхідно зазначити, що у разі одночасного оскарження рішення, дії чи бездіяльності митних органів до вищестоящого органу (посадової особи) та до суду, розгляд скарги, в порядку відомчого контролю припиняється, що свідчить про верховенство судового рішення, обов'язкового як для особи, так і для митного органу. Більшість учених також називають судовий спосіб захисту основним [8]. Науковці вважають, що процесуальним законодавством судам надаються більш широкі правові можливості з доведення своєї позиції [9]. Так, М. Мегрелідзе зазначає, що служити надійним арбітром у правовому спорі між громадянином і державою, бути міцним захистом від спроб будь-якої з гілок влади узурпувати всю владу в державі або зловживати нею здатний лише справді незалежний суд [10]. Не останнім фактором, який впливає на вибір особи способу оскарження, є необхідність сплати судового збору при подачі скарги до суду. Крім того, у зв'язку з великою завантаженістю судів, розгляд справ в суді часто розтягується на досить тривалий період. Тому, в теперішній час значна кількість скарг щодо захисту прав і свобод громадян надходить саме до органів державної влади, з огляду на те, що громадяни вважають за краще звертатися до адміністративного органу, оскільки це зручніше, та у порівнянні із судом, є дешевшим та більш професійним способом вирішення спору. Також, на думку громадян адміністративне оскарження дозволяє досягнути бажаного результату у значно коротші терміни, тобто є оперативнішим порівняно з судовим оскарженням.

Доречно сказати, що представники всіх рівнів системи митних органів, з метою зменшення судової тяганини також зацікавлені у вирішенні спору на етапі адміністративного оскарження, та наполягають на необхідності і доцільності розвитку, зміцнення і вдосконалення досудового порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності митних органів та їх посадових осіб для вирішення спірних ситуацій між митними органами та громадянами. Зокрема, це підтверджується вдосконаленням правової бази, що регулює і деталізує порядок роботи зі зверненнями, в тому числі і зі скаргами, які надходять до митних органів (видання наказу Міністерства

фінансів №916 «Про затвердження Порядку оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами» від 21 жовтня 2015 року; Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Державній фіскальній службі України та її територіальних органах, затверджений Наказом Міністерства фінансів України 02.03.2015 № 271; Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 348 [11]; Інструкції про порядок розгляду звернень та особистого прийому громадян у Міністерстві юстиції України, в установах і організаціях, що належать до сфери його управління, затвердженої Наказом Міністерства юстиції України № 26/5 від 18.03.2004 р., тощо), розвитком і втіленням в життя системи відомчого контролю діяльності митних органів, а також іншими різними внутрішньовідомчими заходами, спрямованими на виявлення та усунення спірних ситуацій в досудовому порядку.

Можливість оскарження неправомірних рішень, дій або бездіяльності посадових осіб митних органів передбачено і Податковим кодексом України (пп.14.1.7,14.1 ст. 14) [12]. Так, відповідно до вказаного кодексу митні органи користуються правами і несуть обов'язки податкових органів щодо справляння податків при переміщенні товарів через митний кордон відповідно до митного законодавства України.

Таким чином, Митний кодекс України в частині оскарження робить відсилку до Податкового кодексу, до Закону України «Про звернення громадян», та інших законодавчих актів, що, на наш погляд, суттєво ускладнює реалізацію права на оскарження, оскільки не має чіткого алгоритму дій для особи, яка бажає оскаржити рішення, дію чи бездіяльність митних органів.

Щодо адміністративно-процесуального законодавства, то Кодекс адміністративного судочинства України закріплює лише загальні правила здійснення правосуддя щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень (Розділ I-III). Проте, законодавець певним чином визначає процедуру розгляду та вирішення деяких публічно-правових спорів, в тому числі щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень в силу їх суб'єктного складу, змісту та предмету оскарження. Так, у ст.ст.171-176, 180-183 КАС України передбачені особливості провадження по деяких категоріях адміністративних справ, до яких віднесено, в тому числі, адміністративні справи щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів владних повноважень. Водночас необхідно зазначити, що законодавець (ч.2 ст.2 КАСУ) наголошує, що при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, зокрема митних органів, адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони з дотриманням перелічених вимог [13]. Але, такі особливості фактично стосуються лише процедури прийняття рішення, а процедура перевірки бездіяльності суб'єктів владних повноважень - відсутні. Отже, аналізуючи вищезазначене, варто зазначити, що правове регулювання оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, зокрема митних органів потребує удосконалення.

Висновки. Підсумовуючи викладене вище, можна відзначити, що на даний момент нормативно-правова основа права фізичних і юридичних осіб на оскарження рішень і дій митних органів являє собою комплексний правовий інститут, що включає в себе: норми, закріплені в Конституції України, які надають фізичним та юридичним особам можливість здійснювати захист своїх прав та інтересів усіма способами, не забороненими законом; міжнародно-правові норми, що містяться в укладених Україною міжнародних договорах, які є стандартом, досягнення яких забезпечує

розвиток інститутів правової держави і громадянського суспільства в Україні; норми, що містяться в прийнятих для розвитку положень Конституції України законодавчих актах, які передбачають як загальні, так і спеціальні положення, що стосуються оскарження рішень, дій чи бездіяльності митних органів та їх посадових осіб. Такий комплекс нормативно-правових актів обумовлений специфікою оскаржуваних рішень і дій митних органів, яка пов'язана із здійсненням митними органами покладених на них функцій в рамках конкретного виду діяльності. При цьому, вважаємо, що загальні і спеціальні норми повинні застосовуватися в сукупності, оскільки вони не суперечать один одному, а в деяких випадках доповнюють гарантії, надані зацікавленим суб'єктам; норми, закріплені в нормативних актах підзаконного рівня, що розкривають можливість і порядок оскарження застосовуються до конкретних рішень і дій митних органів.

Однак, слід зауважити, що існування такої низки нормативних актів, якими регламентується порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації в цілому та зокрема митних органів, не дає можливості об'єктивно враховувати усі особливості процедури оскарження у різних сферах діяльності в одному нормативному акті, без здійснення деталізації регулювання суспільних відносин щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів.

Список використаної літератури

1. Загальна декларація прав людини [Електронний ресурс] : прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text ; Zahalna deklaratsiia prav liudyny [Elektronnyi resurs] : pryiniata i proholoshena rezoliutsiieiu 217 A (III) Heneralnoi Asamblei OON vid 10 hrudnia 1948 roku. – Rezhym dostupu : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004 ; Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod vid 04.11.1950 r. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
3. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур, розроблена Радою митного співробітництва Всесвітньої митної організації та укладена в Кіото 18.05.1973 // Офіційний вісник України. - 2011. - № 71. - № 18. ст. 727. - С. 244. ; Mizhnarodna konventsiiia pro sproshchennia i harmonizatsiiu mytnykh protsedur, rozroblena Radoiu mytnoho spivrobotnytstva Vsesvitnoi mytnoi orhanizatsii ta ukladena v Kioto 18.05.1973 // Ofitsiinyi visnyk Ukrainy. - 2011. - № 71. - № 18. st. 727. - S. 244.
4. Рекомендація Rec (2001)9 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам стосовно альтернативних методів урегулювання спорів між адміністративними органами і приватними особами від 05.09.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2001_9_2001_09_05.pdf ; Rekomendatsiia Rec (2001)9 Komitetu ministriv Rady Yevropy derzhavam-chlenam stosovno alternatyvnykh metodiv urehuliuвання sporiv mizh administratyvnymy orhanamy i pryvatnymy osobamy vid 05.09.2001 r. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2001_9_2001_09_05.pdf.
5. Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи № Rec (2003) державам - членам «Про виконання адміністративних і судових рішень в сфері адміністративного права», прийняту 09 вересня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_692#Text ; Rekomendatsiia Komitetu ministriv Rady Yevropy № Rec (2003) derzhavam - chlenam «Pro vykonannia administratyvnykh i

sudovykh rishen v sferi administratyvnoho prava», pryiniatu 09 veresnia 2003 r. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_692#Text.

6. Бахрах Д. Н. Административное право России : учебник / Д. Н. Бахрах. - 2-е изд., перераб. и доп. - Москва : Ексмо, 2006. - 528 с. ; Bakhrah D. N. Admystryatyvne pravo Rosyy : uchebnyk / D. N. Bakhrah. - 2-e yzd., pererab. y dop. - Moskva : Eksmo, 2006. - 528 s.

7. Митний кодекс України: Закон України від 09.11.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 44-45; № 46-47; № 48. Ст. 552. ; Mytnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 09.11.2012 r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. - 2012. - № 44-45; № 46-47; № 48. St. 552.

8. Осятинський С. Позасудові способи вирішення публічно-правових спорів: сутність та види / С. Осятинський // Адміністративне право і процес. - 2013. - № 4(6). - С. 53-59. ; Osiatynskiy S. Pozasudovi sposoby vyrishennia publichno-pravovykh sporiv: sutnist ta vydy / S. Osiatynskiy // Administratyvne pravo i protses. - 2013. - № 4(6). - S. 53-59.

9. Занина Т. Некоторые вопросы урегулирования административного спора в сфере таможенной деятельности / Т. Занина // Пробелы в российском законодательстве. - 2017. - № 7. - С. 215-217. ; Zanina T. Nekotorye voprosy uregulirovaniya administrativnogo spora v sfere tamozhennoy deyatelnosti / T. Zanina // Probely v rossiyskom zakonodatelstve. - 2017. - № 7. - S. 215-217.

10. Мегрелидзе М. Становление института разрешения административно-правовых споров / М. Мегрелидзе. - Москва : Юриспруденция, 2008. – 60 с. ; Megrelidze M. Stanovlenie instituta razresheniya administrativno-pravovykh sporov / M. Megrelidze. - Moskva : Yurisprudentsiya, 2008. – 60 s.

11. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації : Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 348 // Офіційний вісник України. – 1997. - № 16. - Ст. 85.

12. Податковий кодекс України : Закон України від 08.04.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2011. - № 13-14, № 15-16, № 17. ; Podatkovyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 08.04.2011 r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. - 2011. - № 13-14, № 15-16, № 17.

13. Кодекс адміністративного судочинства від 06 липня 2005 р. № 27474 // Офіційний вісник України. - 2005. - № 32. - С. 56. Ст. 1918. ; Kodeks administratyvnoho sudochynstva vid 06 lypnia 2005 r. № 27474 // Ofitsiyni visnyk Ukrainy. - 2005. - № 32. - S. 56. St. 1918.

V. Reva

LEGAL BASIS FOR APPEALING DECISIONS, ACTIONS OR INACTION OF CUSTOMS AUTHORITIES

This scientific article, based on the analysis of international law, states that one of the main provisions in this area should be the principle according to which citizens' appeals against decisions of administrative bodies are grounds for suspending the implementation of this decision. If national law does not provide for this, citizens should be given the

opportunity to apply to administrative or judicial authorities to suspend the execution of the contested decision in order to secure their rights and interests.

It is proved that the possibility of appealing to customs authorities with complaints about illegal decisions, actions or inaction of their bodies and officials is an important means of protecting the rights of individuals and legal entities in the customs sphere. At the same time, work with complaints strengthens control over the activities of customs authorities, restores public confidence in customs authorities, and also helps to identify shortcomings in the work of customs authorities of organizational or regulatory nature.

It is emphasized that the Customs Code of Ukraine provides for two procedures for appeal, namely: appeal against decisions, actions or omissions of customs authorities, their officials and other employees to officials and higher authorities (pre-trial procedure); appeal against decisions, actions or omissions of customs authorities or their officials in court (court procedure). The author reveals the content of this issue in more detail.

It is argued that appealing against the actions and decisions of public administration bodies in court is not an easy way. This form of administration of justice requires qualified legal assistance, especially in the preparation of documents.

The need to regulate the procedure of administrative appeal in more detail at the legislative level is argued, which is a necessary condition given the need to eliminate the manifestations of subjectivity in the consideration and resolution of complaints, ambiguous application of substantive law. It is also justified to combine the procedure for appealing against decisions, actions or omissions of customs authorities in one normative act.

Keywords: *administrative appeal, customs authorities, administrative complaint, subject of appeal, subject of resolving the case on the complaint.*

Стаття надійшла до редакції 05.05.2020 р.

УДК 341.29:61

Г. В. Муляр

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Стаття присвячена дослідженню міжнародно-правових аспектів забезпечення конституційного права на охорону здоров'я в Україні у сучасних умовах розбудови соціальної держави та модернізації правового регулювання суспільних відносин. Вказано, що імплементація міжнародно-правових стандартів є важливим напрямом реформування сфери медичного обслуговування та правового забезпечення надання медичних послуг, оскільки реформування сфери охорони здоров'я потребує інтенсифікації впровадження універсальних та регіональних стандартів з метою створення ефективної інституціональної системи та належної законодавчої бази.

Зроблено висновок, що сфера охорони здоров'я становить один із найважливіших об'єктів публічного управління, оскільки від якості надання медичних послуг безпосередньо залежить соціальний рівень добробуту народу та кожного окремого громадянина, потенціал сталого розвитку нації та економічних можливостей держави і суспільства.

Підкреслена актуальність наукових досліджень загальних засад міжнародно-правового регулювання охорони здоров'я, що пов'язано з розширенням сфери дії міжнародного публічного права на питання, які раніше традиційно відносилися до сфери регулювання внутрішньодержавним законодавством окремих країн. Одним із